

מראי מקומות - יבמות

סו:

א. משום שבח בית אביה

ביאר הנמוקי יוסף (כא: בדפי הרי"ף), "שיאהבנה בעל שני ויהי לכבוד ולתפארת לאביה שנתנה לו כלים חשובים כאלה". (ויש לעי', האם ב' תכליות נפרדות הם, שיאהבנה בעל שני, וגם יהי' כבוד ותפארת לאביה, ולכאו' לא משמע כן מהגמ', דביארה דהטעם הוא משום שבח בית אביה, ומשמע קצת דזהו חלק מהשבח בית אביה, וצ"ע בזה).

ב. מי קתני והן שלו, הואיל וחייב באחריותן קתני

ובביאור השו"ט, כ' הריטב"א "לאו למימרא דסבר ר' פפי דמשום חיוב אחריות בעלמא מאכילם, ואע"ג דלא הוו קניינן ושלו, דהא ודאי ליכא למ"ד, שהרי הכתוב אומר קנין כספו, אלא כך ר"ל, דלגבי אכילת תרומה בקנין כל דהו דחיוב אחריות זה סגי להיות קנינו, ולא דלהו שלו לכל דבר". ולכאו' כוונתו על דרך מש"כ הגרי"ז (במכתב, עמ' עט בספרו על הרמב"ם), "ודאי דדין אחריות לא נאמר לענין אכילת תרומה, כמו גבי חמץ ... דמרבין בקרא דעל אחריות עוברין בבל יראה, וא"כ חיוב האחריות גורם, אבל בתרומה ליכא שום קרא ע"ז. ובע"כ דהא דקאמר הגמ' דכל היכא דחייב באחריותן כדידי' ניהו הוא דין בעיקר הדין ממון וזכות החפץ, דמאחר דחייב באחריותן ע"כ יש לו זכות בעיקר החפץ בדיני ממונות שיהא נחשב כשלו בכה"ת כולה, ומשום זכות החפץ אוכלין בתרומה".

ג. ישראל ששכר פרה מכהן שמאכילנה כרשיני תרומה

ולכאו' יש לעי', האם גם מקיים דין נתינה להכהן בזה, או דלמא ודאי אינו מקיים דין נתינה בזה, אלא דמיירי בתרומה

שהי' ממון של ישראל, ולא הי' צריך ליתנו לכהן, אלא דאין הישראל יכול לאכלו, ובכה"ג יכול ליתנה לבהמת כהן. וכ' רש"י בע"ז (טו. ד"ה יאכילנה) דאף דלכאו' הישראל כאן גוזל הכהנים, שהרי הוא חייב בהאכלת הבהמה, וא"כ איך מאכילו בממון כהנים, מ"מ כיון שהי' יכול ליתנו לאותו כהן שהשכיר לו פרתו, ומסתמא אותו כהן מסכים שיתנו לבהמתו, כיון דע"י כן מאכיל הבהמה בעין יפה, ממילא אינו גוזל. ועוד כ', דא"נ מיירי שנפלו לו מבית אבי אמו כהן. ויוצא, דלפי מהלך הראשון ברש"י יכול אף לקיים דין נתינה לכהן בזה, דהא הוי כאילו אותו כהן מחל לו התרומה. וע"ע בריטב"א שם דביאר דמיירי דבאמת החיוב מזונות חל על הכהן המשכיר [וכן פי' תוס' שם], ולא על השוכר. ולהכי מאכילה ישראל כרשיני תרומה שלו, דהא אית לי' טובת הנאה ליתנה לכל כהן שירצה, וכי מאכילה לפרה זו הרי היא כאילו ניתנה לכהן, דניחא לי' לכהן בהא, והרי קיים בה מצות נתינה, וליכא משום גזל השבט. וע"ע בתוס' כאן, וביאר הערוך לנר דס"ל לתוס' דמיירי בשנפלה לו התרומה בירושה, וכמו שכ' רש"י בע"ז בביאור השני.

ד. והתניא כוותי' דר' אמי

ק', הא תניא ג"כ כר' יהודה, וא"כ מה הק' הגמ' על מה שפסק כר' יהודה. וכ' הערוך לנר דכיון דג"כ תניא כוותי' דר' אמי, א"כ הו"ל לדון אותו כספיקא דדינא, ולא למפסק הלכתא כר' יהודה. א"נ, כיון דהדבר ספק, עדיף למפסק כר' אמי, דכיון דהבעל מוחזק בהממון, ולימא דנשארם אצלו.